

วิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย

Chinese Journalists' Way of Life in Thai Society

Li Keyao

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Graduate Student Master of Arts (Communicative Thai as a Second Language)

The Graduate School of Huachiew Chalermprakiet University

E mail: likeyastrong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย โดยใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลผู้สื่อข่าวชาวจีน โดยสุ่มแบบง่ายจำนวน 49 คน และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ผู้สื่อข่าวชาวจีนเลือกทำงานในสังคมไทย เพราะมีพื้นฐานการศึกษาและประสบการณ์เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้สื่อข่าว มีทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย เมื่อทำงานมีที่อยู่อาศัยของผู้สื่อข่าวชาวจีนเป็นห้องเช่า อพาร์ทเมนท์ และบ้านส่วนตัว ที่สะดวกและปลอดภัย การเดินทางใช้รถสาธารณะและรถส่วนตัว เพื่อประหยัดเวลาและเงินในการเดินทาง ได้ร่วมกิจกรรมกับทั้งคนไทยและคนจีน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและรักษาสีบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติจีน โดยเฉพาะเทศกาลจีนที่ประเทศจีน ในการทำงาน ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้รับอิทธิพลจากสังคมและวัฒนธรรมไทย จึงสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตและการทำงานเป็นผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย นอกจากนี้ในการทำงาน ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้ทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารบ้านเมืองของประเทศไทย นำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทยและชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศจีน ให้ได้รับรู้ข่าวสารบ้านเมืองของประเทศไทย ตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้สื่อข่าวที่ดีในต่างประเทศ

คำสำคัญ: วิถีชีวิต ผู้สื่อข่าว ผู้สื่อข่าวชาวจีน

Abstract

This research studied the way of life of Chinese journalists in Thai society following the field research methods. The questionnaire and interview were used to collect data from a simplified sampling group of 49 Chinese journalists. Research findings were reported in a descriptive analysis form.

The research results showed that Chinese journalists chose their carriers because of their education or experience relating to journalism. They had good attitudes towards Thai culture and society. Their carriers provided them a safe and convenient residence, for example a rental, an apartment, or a house. They went to work, using

public transportation or their personal cars, and joined both Thai and Chinese activities in order to create good relationship and conserve the Chinese culture, especially major Chinese festivals. By adopting Thai culture, the Chinese journalists could well adjust their ways of living and working in Thai society. The Chinese journalists presented news of Thailand and other interesting issues for the Chinese who lived in Thailand and China, having a strong sense of responsibility towards their careers as good journalists working abroad

Keywords: *life of Chinese Journalists, Thai Society*

1. บทนำ

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความสัมพันธ์ที่ยาวนานกว่า 600 ปี ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซัน ตะวันตกมีบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับจีน ซึ่งติดต่อค้าขายระหว่างกัน โดยไทยได้รับเทคโนโลยีเครื่องปั้นดินเผาจากจีน (ชนชาติ ประทุมสวัสดิ์, 2558) เนื่องด้วยในอดีตมีชาวจีนอพยพเข้ามาประกอบอาชีพและอยู่อาศัยในประเทศไทยจำนวนมาก จากการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทำให้วิถีและการดำเนินชีวิตที่ใกล้เคียงกัน เกิดความผูกพันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดมา จนมีคำกล่าวที่ว่า “จีนไทย ใช้อื่น ไกล พี่น้องกัน” แสดงถึงความสัมพันธ์ของไทยและจีนที่เปรียบเสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน

คนจีนที่อพยพเข้ามาเมืองไทยได้มีบทบาททางเศรษฐกิจไทยในการพัฒนา ธานีวัฒน์ บุญโต (2542) กล่าวว่า ชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยและทำมาหากินเพื่อสร้างฐานะให้เกิดความมั่นคงในชีวิต จากการทำงานรับจ้างต่าง ๆ ต่อมาก็เริ่มทำการค้าขายมีกิจการเล็กๆเป็นของตัวเอง เมื่อนำสินค้าจากเมืองจีนมาค้าขายที่ประเทศไทยและนำสินค้าจากประเทศไทยส่งขายที่ประเทศจีน ทำให้เกิดเป็นธุรกิจระหว่างไทยจีนเป็นความสัมพันธ์สองประเทศที่จำเป็นต้องมีสื่อกลางที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมการเมืองและสังคมของชาวจีน

สื่อกลางของคนจีนในประเทศไทยคือหนังสือพิมพ์จีน วีระวิทย์ เลิศสิทธิกุล (2556) ได้อธิบายว่า ซิงเสียนเยอะเป้าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ก่อตั้งยุคแรก ๆ ในเมืองไทย มีกลุ่มคนอ่านแบ่งเป็น 2 ยุค ถ้าเป็นยุคสมัยก่อน คนที่อ่านหนังสือพิมพ์จีนส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่มีอายุมาก ในยุคปัจจุบันที่เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ หนังสือพิมพ์จีนยังมีบทบาทมากขึ้น เพราะว่ามีคนจีนที่มาลงทุนในเมืองไทยมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นจีนไต้หวัน จีนแผ่นดินใหญ่ คนจีนจากสิงคโปร์และมาเลเซีย นักธุรกิจจีนจึงต้องการสื่อกลางที่เป็นหนังสือพิมพ์จีน เพื่อศึกษาข้อมูลการดำเนินการด้านปัจจัยของสภาพเศรษฐกิจ การลงทุนของไทย เพราะฉะนั้นบทบาทของหนังสือพิมพ์จีนจะมีมากขึ้น นอกจากนี้มีคนไทยเชื้อสายจีนส่วนหนึ่งเป็นคนหนุ่มสาวได้เดินทางไปศึกษาต่อในประเทศจีนหรือได้หันวันต้องการอ่านหนังสือพิมพ์จีน ซึ่งใช้ตัวอักษรจีนที่อ่านเข้าใจได้เหมือนกัน เพียงการออกเสียงแตกต่างกันเท่านั้น ดังนั้น ชาวจีนที่พูดจีนกลาง หรือแต้จิ๋วก็สามารถอ่านหนังสือพิมพ์จีนเข้าใจตรงกันได้

ปัจจุบัน ชาวจีนได้เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น เมื่อมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันตลอดมา มีการเชื่อมโยงกันระหว่างผู้ปกครองทั้งสองประเทศ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จฯ ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้พระราชทานหนังสือเกี่ยวกับประเทศจีน เช่น เรื่อง “ข้าแค้นมังกร” ทำให้ประเทศทั้งสองกระชับความสัมพันธ์มากขึ้น มีธุรกิจด้านการท่องเที่ยว การศึกษา การลงทุนต่าง ๆ มากมาย จึงทำให้มีความต้องการมีสื่อสารมวลชนประเภทอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น นิตยสาร วารสาร วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และข่าวออนไลน์ เพื่อให้ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศ

ไทย ได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทย และข่าวสารต่างๆ ระหว่างสองประเทศ จึงเกิดเป็นบริษัทองค์กรข่าวภาษาจีนในประเทศไทยมากขึ้น

ผู้สื่อข่าวจีนได้รวมตัวเป็นองค์กรข่าวจีน ปัจจุบันมีผู้สื่อข่าวชาวจีนเข้ามาทำงานด้านสื่อสารมวลชนในประเทศไทยมากขึ้น ได้แก่ บริษัทสถานีโทรทัศน์ “Silk Road” จำกัด บริษัท JIARANAI ENTERTAINMENT จำกัด และบริษัท หนังสือพิมพ์สากล จำกัด มีผู้สื่อข่าวชาวจีนจำนวน 98 คน สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อจีนที่มีผู้สื่อข่าวชาวจีนเข้ามาทำงานเป็นตัวกลางเชื่อมโยงข่าวสารให้ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและชาวจีนที่อาศัยอยู่ประเทศจีนได้รับรู้ข่าวสารต่างๆของประเทศไทย ผู้วิจัยในฐานะเป็นชาวต่างประเทศที่กำลังศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในประเทศไทย จึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย เพื่อจะได้เข้าใจวิถีชีวิตของชาวจีนในประเทศไทย ปรับตัวทางวัฒนธรรม ซึ่งจะแสดงให้เห็นบทบาทของผู้สื่อข่าวชาวจีนที่มีต่อสังคมไทย และจะได้เป็นข้อมูลนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรข่าวภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรข่าวภาษาจีน การดำเนินชีวิตและการทำงานของ ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย

3.2 คัดเลือกแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลโดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากผู้สื่อข่าวชาวจีนในองค์กรสื่อสารมวลชน ภาษาจีนในสังคมไทยที่สำรวจและรวบรวมจาก 3 บริษัทขององค์กรข่าวภาษาจีน จำนวน 49 คน

3.3 สร้างเครื่องมือวิจัยด้วยการตั้งคำถามเพื่อสัมภาษณ์จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยทั้ง 2 ข้อ นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข และนำไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลที่เป็นผู้สื่อข่าวชาวจีน

3.4 วิเคราะห์วิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 3 บริษัทที่เป็นองค์กรข่าว ภาษาจีน ซึ่งครอบคลุมการกระทำเพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต

3.5 นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยมี 5 ประการได้แก่ เหตุผลที่เลือกมาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวในสังคมไทย ลักษณะที่อยู่อาศัย การเดินทาง การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย อิทธิพลและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย ดังตัวอย่างข้อมูลจากตัวแทนของผู้สื่อข่าวชาวจีนที่สำคัญ

4.1 เหตุผลที่เลือกมาประกอบอาชีพในสังคมไทย

ผู้สื่อข่าวชาวจีนมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป เพราะเข้ามาดำเนินชีวิตและทำงานในสังคมไทย ต่างจากสังคมจีนที่เคยอยู่อาศัย การมาประกอบอาชีพในประเทศไทยมีเหตุผลที่สำคัญ ดังตัวอย่าง

“ฉันเคยเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่กรุงเทพมหานคร และเอกภพภาษาไทยค่ะ จึงเลือกที่จะเป็นผู้สื่อข่าว การเป็นผู้สื่อข่าวทำให้ฉันสามารถมองเห็นทัศนคติของคนไทย ทำให้ฉันได้รู้เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจของสังคมไทยค่ะ นอกจากนี้แล้วการทำอาชีพผู้สื่อข่าวก็เป็นอีกหนึ่งงานหนึ่งที่ฉันให้ความสนใจค่ะ”

(Li YuHua, 5 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่เลือกมาทำอาชีพผู้สื่อข่าวในสังคมไทย เพราะเคยมีประสบการณ์มาเรียนภาษาไทย ทำให้เข้าใจและสามารถใช้ภาษาไทยได้มากพอที่จะทำงานอาชีพผู้สื่อข่าว จึงสนใจและต้องการใช้ความรู้ที่ศึกษามาทำงานเป็นผู้สื่อข่าว

“ฉันประทับใจวัฒนธรรมไทยในเรื่องการมีน้ำใจ นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ฉันอยากมาทำงานที่ประเทศไทย เพราะการเป็นผู้สื่อข่าวที่นี่จะมีคนคอยบอกที่มาจากแหล่งข่าว ว่าวันนี้จะมีข่าวที่ไหนบ้าง แล้วพอไปถึงพวกเขาจะดูแลผู้สื่อข่าวเป็นอย่างดี”

(Chen YanTao, 14 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากการตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนชื่นชอบวัฒนธรรมไทย รู้สึกว่าคนไทยมีน้ำใจ และการมาทำงานที่เมืองไทย คนไทยมีน้ำใจดูแลพวกเขาเป็นอย่างดี เป็นความรู้สึกประทับใจ จึงมีทัศนคติที่ดีและเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สื่อข่าวชาวจีนตัดสินใจเลือกทำงานในสังคมไทย

“การเป็นผู้สื่อข่าวที่เมืองไทย เป็นอาชีพที่มีเกียรติ เพราะผู้สื่อข่าวชาวจีนเปรียบเสมือนเป็นตัวเชื่อมข่าวสารระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน ดังนั้น ผู้ที่จัดงาน จึงดูแลพวกเขาเป็นอย่างดี ทำให้ฉันรู้สึก ชอบอาชีพนี้ และมีส่วนช่วยสานสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ”

(Zhao HaiYan, 7 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากการตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนรู้สึกว่าการเป็นผู้สื่อข่าวที่เมืองไทยเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยอมรับเคารพและให้ความสำคัญกับคนทำอาชีพนี้ นอกจากนี้เห็นว่า การเป็นผู้สื่อข่าวในสังคมไทย มีบทบาทเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงประเทศจีนและประเทศไทย ช่วยให้มีความสัมพันธ์ที่ดี

สรุปได้ว่า การมาอยู่อาศัยและทำงานเป็นผู้สื่อข่าวของชาวจีนในประเทศไทย ต้องปรับวิถีชีวิตให้มีความสุข โดยส่วนสำคัญคือ เหตุผลที่มีที่มาจากเคยศึกษาภาษาไทย เรียนรู้วัฒนธรรมไทยและเห็นความสำคัญของการทำหน้าที่ การเป็นผู้สื่อข่าว

4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัย

ผู้สื่อข่าวชาวจีน ต้องการหาที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและในการทำงาน การดำเนินชีวิตจึงไม่มีครอบครัวและบ้านอยู่อาศัยอย่างถาวร มีที่พักหลายแบบเช่น คอนโดมีเนียม อพาร์ทเมนท์ ทาวน์เฮ้าส์หรือบ้านเดี่ยว ดังตัวอย่าง

“ตอนนี้ดิฉันพักอยู่ที่พระราม 3 คอนโด ลุมพินีปาร์กค่ะ เพราะว่าดิฉันรู้สึกคอนโดมีความปลอดภัยมากกว่าบ้านอื่นๆ และสภาพแวดล้อมก็ดีด้วยค่ะ อีกอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือ ที่พักใกล้กับที่ทำงาน เวลาไปทำงานหรือเลิกงานกลับบ้านก็ได้สะดวกสบายค่ะ”

(Shen YueTing, 6 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่ดีโดยการเลือกที่อยู่ที่มีสิ่งแวดล้อมสวยงามและช่วยลดเวลาในการเดินทางไปทำงาน

“ตอนนี้ดิฉันพักกับเพื่อนอยู่ที่ทาวน์เฮ้าส์ เป็นบ้านที่ตัวเองซื้ออยู่กับสามีค่ะ เพราะดิฉันได้แต่งงานกับสามีที่เป็นคนไทย เราก็เลยตัดสินใจซื้อบ้านของตัวเองค่ะ ตอนนี้เราก็ซื้อบ้านใกล้ๆ ที่ทำงาน ประหยัดเวลาในการทำงานและยังสามารถประหยัดเรื่องค่าใช้จ่ายอีกด้วยค่ะ”

(Laura Li, 7 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่าง ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยกลุ่มที่ยังไม่มีครอบครัวจะรวมกันมาเช่าทาวน์เฮ้าส์ ต่อมาเมื่อสร้างครอบครัวแต่งงานกับคนไทย ก็จะมีบ้านเป็นส่วนตัว โดยเน้นที่อยู่อาศัยที่สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยมีชีวิตมั่นคงแล้ว ก็จะวางแผนมีที่อยู่อาศัยที่เป็นของตัวเอง เป็นวิถีชีวิตที่แตกต่างจากผู้สื่อข่าวชาวจีนที่ยังไม่ได้สร้างครอบครัว

4.3 ลักษณะการเดินทาง

ผู้สื่อข่าวชาวจีนใช้พาหนะเดินทางที่แตกต่างกัน เนื่องจากการอยู่อาศัยในสถานที่พักอาศัยไม่เหมือนกัน จึงเลือกใช้พาหนะที่สะดวกในการเดินทางมาทำงาน ผู้สื่อข่าวชาวจีนใช้พาหนะในการเดินทางมาทำงาน 2 ประเภท คือ รถโดยสารและรถส่วนตัว ดังตัวอย่าง

“เวลาไปทำงานดิฉันจะนั่งรถสองแถวไปค่ะ เวลาออกไปทำข่าวส่วนใหญ่จะเลือก BTS MRT หรือ TAXI ค่ะ เพราะว่าที่พักของดิฉันใกล้กับบริษัทที่ทำงาน ที่พักมีรถสองแถวผ่านทุกวัน เมื่อไปทำงานดิฉันจะเลือกนั่งรถสองแถวและราคาไม่แพงด้วยค่ะ บางทีไปทำข่าวที่ข้างนอก ดิฉันก็ต้องใช้ BTS MRT หรือ TAXI ค่ะ เพราะว่า จราจรของกรุงเทพฯติดขัดบ่อย ถ้าเจอจราจรติดขัดที่ดิฉันไม่สามารถใช้แท็กซี่ไปทำงาน ได้เพราะว่ากลัวเวลาไม่ทันค่ะ เพราะฉะนั้นการใช้รถโดยสาร อย่างเช่น MRT หรือ BTS มันจะสะดวกและเร็วกว่าค่ะ”

(Wu YunMing, 16 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในการทำงานผู้สื่อข่าวชาวจีนใช้พาหนะตามถิ่นที่อยู่อาศัย เน้นการประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ในการทำงานต้องแข่งกับเวลา จึงเลือกพาหนะที่สะดวกรวดเร็ว เช่น รถไฟฟ้า หรือแท็กซี่ และส่วนหนึ่งใช้รถส่วนตัว

“ดิฉันได้ซื้อรถยนต์คันหนึ่งเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะดิฉันแต่งงานกับสามีที่เป็นคนไทยแล้ว จึงมีการวางแผนที่จะอยู่ในประเทศไทย มีรถของตัวเองแล้วไปไหนมาไหนก็สบาย ไม่ต้องไปแย่งรถกับคนอื่น แม้ว่ารถติดหน่อย แต่ดิฉันรู้สึกว่าจะสามารถแบ่งเวลาได้ดีขึ้น”

(Echo wong, 9 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่าง เหตุผลที่ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้ซื้อรถยนต์ใช้เป็นส่วนตัว เพราะว่ามีครอบครัวในประเทศไทย และวางแผนที่จะอยู่อย่างถาวร การมีรถยนต์ของตัวเองทำให้สามารถวางแผนการเดินทางได้ดีและสะดวกสบายอีกด้วย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนบางส่วนมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จได้สร้างฐานะอย่างมั่นคงที่ประเทศไทย

4.4 ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรม

ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้มีส่วนร่วมในเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะเทศกาลจีนซึ่งเป็นประเพณีเงินในประเทศจีน กลุ่มผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยยังคงรักษาประเพณีของบรรพบุรุษ จึงพยายามเข้าร่วมกิจกรรม แต่ถ้าหากไม่เดินทางกลับประเทศจีนก็จะร่วมกิจกรรมกับกลุ่มคนจีน และในเทศกาลของคนไทยก็จะร่วมกิจกรรมเช่นกัน ทำให้ได้ได้เรียนรู้การสื่อสารภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่าง

“สังสรรค์กับเพื่อนตามเทศกาล บางเทศกาลมีช่วงเวลาวันหยุดยาว เช่น วันชาติหรือเทศกาลตรุษจีนก็จะกลับไปฉลองกับญาติๆ ที่จีนค่ะ ถ้าวันนั้นไม่หยุดฉันก็จะไปทานข้าวกับเพื่อนๆ ค่ะ”

(Liu LingLing, 19 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่าง ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยยังรักษาประเพณี วัฒนธรรมของจีน โดยการกลับไปทำกิจกรรมในเทศกาลจีนกับครอบครัวที่ประเทศจีน ถ้าไม่มีเวลาเดินทางกลับไปอยู่กับครอบครัว ก็จะมีวิธีเฉลิมฉลองกับเพื่อนคนจีนในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยยังรักษาวัฒนธรรมเงินของพวกเขาเป็นการให้ความสำคัญกับเทศกาลจีนและสืบทอดวัฒนธรรมเงินอย่างมั่นคง

“ถ้าพูดถึงการเข้าร่วมกิจกรรมกับคนไทย ฉันนึกว่าน่าจะเป็นการเฉลิมฉลองเทศกาลไทยค่ะ อย่างเช่นเมื่อถึงเทศกาลวันสงกรานต์และวันลอยกระทง เพื่อนที่เป็นคนไทยได้ชวนเราไปร่วมกิจกรรมกัน เราสามารถมีความสุขจากกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ทำให้เรารู้สึกไม่ได้อยู่คนเดียวหรือเหงา และยังได้สัมผัสวัฒนธรรมที่แตกต่าง”

(Zhao JingNan, 10 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่าง ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้ร่วมกิจกรรมกับคนไทยในประเพณีในเทศกาลต่าง ๆ ทำให้มีชีวิตที่สนุกสนานและสามารถอยู่ร่วมกับคนไทยได้อย่างมีความสุข ผู้สื่อข่าวชาวจีนยังได้มีโอกาสศึกษาวัฒนธรรมไทย ทำให้พวกเขาเข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยมากขึ้น ซึ่งมีผลประโยชน์ที่ดีต่อการดำรงชีวิตของตนเองและการทำงานในสังคมไทย

4.5 การปรับตัวในการดำเนินชีวิต

ผู้สื่อข่าวชาวจีนมีบทบาทหน้าที่การเป็นสื่อสารมวลชน มีวิถีชีวิตที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมที่เป็นสังคมและวัฒนธรรมไทย พวกเขาต้องปรับตัวโดยเฉพาะการดำรงตนให้มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

“ฉันรู้สึกว่าได้เรียนรู้ภาษาไทย ทำให้ฉันรู้ว่าเวลาในพูดคุยกับคนไทยเราจะต้องรู้วิธีในการพูดคุยค่ะ นอกจากนี้แล้วคนไทยทำฉันรู้จักคำว่าสงบค่ะ ทำทุกอย่างไม่ต้องกังวล ทำด้วยใจถึงมีความสุขค่ะ”

(Xu QiongYao, 24 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมการใช้ภาษาของคนไทย เมื่อมีการทำงานร่วมกัน นอกจากต้องเข้าใจผ่านภาษาซึ่งกันและกันแล้ว ยังเรียนรู้วิธีการทำงานจากคนไทย โดยปรับตัวให้เข้ากับคน

ไทย การเรียนรู้ภาษาไทยทำให้ผู้สื่อข่าวชาวจีนได้ปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีทำงานต่าง ๆ จากความหมายของภาษา และวิธีการทำงาน ที่ใกล้เคียงกับแนวคิดของคนไทย โดยเฉพาะการทำงานอย่างสบายและมีความสุข

“เรียนรู้และสังเกตวิธีการใช้ชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน สอบถามข้อมูลจาก เพื่อนชาวไทย เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด และวัฒนธรรมไทยที่ได้ เรียนรู้มาก่อนหน้านี้ส่วนใหญ่เป็นวัฒนธรรมที่เป็นรากฐานดั้งเดิม จึงต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆเพื่อการ ปรับตัวในการดำเนินชีวิต”

(Huang LanJun, 13 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างผู้สื่อข่าวชาวจีนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน โดยศึกษาด้วยตัวเองและการ สอบถามคนไทย ทำให้ผู้สื่อข่าวชาวจีนปรับตัวจากการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในสังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา ทำให้มีการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างกลมกลืนกับคนไทยและใช้ชีวิตหรือมีวิถีชีวิตอย่างมีความสุข

“ผมคิดว่า การเป็นผู้สื่อข่าวต้องมีความอดทน และรู้จักการสร้างความสุข ให้แก่ตัวเองครับ เพราะว่าการทำอาชีพผู้สื่อข่าวเป็นงานที่ต้องมีความอดทนสูง ข่าวสารเกิดขึ้นใน ทุกเวลา เราต้องใส่ใจตลอดเวลาด้วย ดังนั้น เมื่อมีวันหยุดพักผ่อน เราก็ควรสร้างความสุขให้แก่ ตัวเอง ทำให้ร่างกายและจิตใจได้รับความรู้สึกดีครับ”

(Li Li,1 กรกฎาคม 2560: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่าง ผู้สื่อข่าวชาวจีนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานนำเสนอข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงต้อง เอาใจใส่รายละเอียดของข่าวสาร ต้องมีคุณธรรมคือ มีความอดทนสูง เมื่อถึงวันหยุดพักผ่อน ผู้สื่อข่าวชาวจีนก็ปรับตัว โดยการทำกิจกรรมที่ทำให้ได้พักผ่อน เพื่อจะได้มีพลังทำงานต่อไป สะท้อนให้เห็นว่า ในวิถีชีวิตทั้งการดำเนินชีวิต และการทำงานผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยมีความกดดันสูง มีความเครียด แต่ก็ได้เรียนรู้จากคนไทยทำให้พวกเขา รู้จักปรับตัวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทยในสังคมไทย

5. การอภิปรายผล

ผลการวิจัยวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย มีประเด็นที่สำคัญที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตในสังคมไทย แตกต่างจากการอยู่อาศัยในประเทศจีน ซึ่งทำให้ผู้สื่อข่าวชาวจีนมีวิถีชีวิตและทำงานในสังคมไทยอย่างมีความสุขและ ประสบความสำเร็จ คือ “เหตุผลที่เลือกมาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวในสังคมไทย” ได้พบว่า การเลือกทำงานอาชีพ ผู้สื่อข่าวในสังคมไทย เพราะว่ามีพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว การมีทัศนคติที่ดีต่อ สังคมและวัฒนธรรมไทย จึงสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทั้งการอยู่อาศัย การเดินทาง การทำกิจกรรมเกี่ยวกับ เทศกาลและประเพณี สะท้อนถึงความพึงพอใจในการทำงาน สอดคล้องกับรัชชัช พิษผล (2549) ได้อธิบายแนวคิดการ ดำเนินชีวิตที่เป็นหลักปฏิบัติได้ทุกอาชีพที่สำคัญคือ การทำงาน ต้องเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ ฟังตนเอง ได้ และมีความ ตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อที่จะทำไปสู่ความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับ Tang Yihong (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิถี ชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ประเทศไทยไม่มีนโยบาย กีดกันชาวต่างชาติ ทำให้หางานได้ใช้ความรู้เพื่อดำรงชีวิตในสังคมไทย และมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยและ ภาษาจีน วิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยต่อ นอกจากนี้ยัง

พบว่า วิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทยมีคุณธรรม คือมีความอดทนต่อสู้กับชีวิตจนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทยและรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิต ทำให้ชีวิตมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ คุณบอ; เอิรันส์; และมอง โกเมอริ (Kulbok et al., 1988) ที่อธิบายว่า วิถีชีวิตของบุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม การดำเนินชีวิตซึ่งบุคคลนั้นได้เลือกแล้ว และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขมั่นคงต่อไป

6. บทสรุป

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทย โดยใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม ผลการวิจัยด้านชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สื่อข่าวชาวจีนในสังคมไทยที่มีวิถีชีวิตที่มีความสุขและประสบความสำเร็จ พบว่าผู้สื่อข่าวชาวจีนเลือกมาอยู่ในสังคมไทย เพราะได้ศึกษารองกับอาชีพ มีความรู้และทักษะภาษาจีนและภาษาไทย มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย และการมีบทบาทเชื่อมโยงประเทศจีนและประเทศไทย ผู้สื่อข่าวชาวจีนมีจึงเลือกที่อยู่อาศัยที่สามารถดำรงชีวิตและทำงานได้สะดวกรวดเร็ว ในขณะเดียวกัน ผู้สื่อข่าวชาวจีนยังรักษาวัฒนธรรมจีนในช่วงเทศกาลจีน ในการดำเนินชีวิตประจำวันด้านการงานและการสื่อสารกับสังคมไทย ผู้สื่อข่าวชาวจีนสามารถปรับตัวได้อย่างดี เรียนรู้วิธีการใช้ชีวิตของคนไทยและได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของคนไทย ในการศึกษาต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรศึกษาวิถีชีวิตของชาวจีนที่ประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ ในสังคมไทย เช่น ครูสอนภาษาจีน ผู้แปลภาษา แพทย์แผนจีน เป็นต้น

7. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ดร. โมนิกรรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความรู้และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อัมพร สุขเกษม และอาจารย์ ดร. พัชรินทร์ บุรณะกร คณะกรรมการสอบเค้าโครงและคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้คุณภาพตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

8. เอกสารอ้างอิง

ชนชาติ ประทุมสวัสดิ์. ความสัมพันธ์ประเทศไทย-จีน. [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา

http://www.chaiwut.net/electronic_book_detail.php?id=833 [20 กันยายน 2560].

รัชชัช พิษผล. (2549) *เหลืออีกตั้งครึ่ง หรือ หหมดไปแล้วตั้งครึ่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: เอ็ดดูเคชั่น ไมนด์ ไลน์ มัลติมีเดีย

ธานีวัฒน์ บุญโต.(2542) ภาพสะท้อนวิถีชีวิตชาวจีนในวรรณกรรมของ หยก บูรพา วิทยานิพนธ์ (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร :ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

วีระวิทย์ เลิศสิทธิกุล. “หัวหน้าข่าวของหนังสือพิมพ์จึงเขียนเยอะเป๊าะ” สนีก “หนานฟาง” เสริมศักยภาพ. [ออนไลน์]. 2556.แหล่งที่มา

<http://www.manager.co.th/StockMarket/ViewNews.aspx?NewsID=9560000137967&Html=1&CommentReferID=24144987&CommentReferNo=1> [11 กันยายน 2560].

Kulbock, P.P., Earls F.J., and Montgomery A.C. (1988) *Life Style and Patterns of Health and Social Behavior in High-*

risk Adolescents. Chicago : Advances in Nursing Science

Tang Yihong. (2557) วิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สมุทรปราการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉิมพระ
เกียรติ

ตัวอย่างข้อมูลการสัมภาษณ์

Chen YanTao. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2560.

Echo wong. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2560.

Huang LanJun. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2560.

Laura Li. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2560.

Li Li. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2560.

Li YuHua. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2560.

Liu LingLing. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 19 กรกฎาคม 2560.

Shen YueTing. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2560.

Wu YunMing. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2560.

Xu QiongYao. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2560.

Zhao HaiYan. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2560.

Zhao JingNan. ผู้สัมภาษณ์. สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560.